

Slutreplik: Kraftigt utbyggd testning kan löna sig

Svenska Dagbladet den 12 april 2020

Anders Björkman, infektionsläkare och professor vid KI, kritiserar på SvD Debatt (9/4) vår artikel (30/3) där vi argumenterar för att Sverige bör expandera kapaciteten att testa befolkningen för covid-19.

Till del målar Björkman upp en motsättning som inte finns. Att som vi föreslår kraftigt utöka testkapaciteten står naturligtvis inte i konflikt med att den befintliga kapaciteten riktas dit den bäst behövs. Vi är eniga med Björkman om att personal inom vård- och omsorgssektorn bör prioriteras i första hand.

Till skillnad från Björkman ser vi dock ett stort värde av utbyggd testkapacitet även efter att behovet inom centrala samhällssektorer blivit uppfyllt. Björkman menar att virustester inte kan identifiera alla smittade. Det är sant, men att alla inte kan identifieras är inte ett argument för att inte identifiera och isolera så många som möjligt. Ju färre smittade som rör sig i samhället, desto mindre omfattande restriktioner krävs för att smittspridningen ska hållas nere. Björkman avfärdar vidare smittspårning i stor skala utan att nämna att den inom kort i hög grad kommer att kunna automatiseras genom användning av mobildata.

Antikroppstester (som visar om en person tidigare haft covid-19) är också användbara utanför vårdsektorn. Ett positivt antikroppstest tillsammans med ett negativt test för pågående infektion indikerar att en person med stor sannolikhet kan röra sig i samhället utan att riskera att själv smittas eller att smitta andra. På sikt kan bred tillgång till antikroppstest därför innebära att färre personer behöver stanna hemma från arbetet på grund av milda sjukdomssymtom som inte beror på covid-19.

Björkman menar – utan att ange några siffror – att en kraftigt utbyggd testkapacitet är ”mycket kostnadskrävande”. Poängen med vårt första inlägg var dock att kostnaden är modest i förhållande till värdet av att mildra den djupa recession covid-19 kommer att orsaka och de mångmiljardbelopp som nu läggs på att stötta arbetstagare och företag. Exempelvis motsvarar en minskning av den genomsnittliga sjukfrånvaron med fyra dagar ungefär 50 miljarder kronor. Lågt räknat räcker det till 100 miljoner tester, förmodligen många fler än vi behöver. Poängen här är inte de exakta siffrorna utan deras magnitud. En kraftigt utbyggd testkapacitet är en av få möjligheter samhället har att minska påverkan av covid-19 på ekonomin utan att riskera folkhälsan. Det är en chans vi borde försöka ta.

Tommy Andersson

Erik Grönqvist

Erik Lindqvist

Daniel Spiro

Robert Östling